

DARBININKAS

Vol. LXXXVII, Nr. 5

341 Highland Blvd, Brooklyn, NY 11207

July - Liepa, 2002

MAIRONIO METAI

1862 – 1932 - 2002 m.

Maironis – ne praėjusių kartų Poetas.

Kai Lietuvai labai sunku, visi girdime džiaugsmingą atgimstančio Pavasario šauklio balsą. Istorinė atmintis palaiko ir stiprina tautos dvasią.

2002-ieji – Maironio metai. Daugiau jau tokių niekad nebus. Didžiajam lietuvių Poetui Visagalis skyrė septynioliasdešimt garbingos veiklos metų, šįmet lygiai tiek pat sukanka nuo Jo žemiškojo kelio baigties.

Kieksyk pavyduoliai Jam drįso pagiežingai linkėti: „Labanakt, Maironi!“ O ir mūsų laikais modernieji puspočiai bandė eiliuoti Laisvės pranašo mirtį.

Negali ir neturi mirti mūsų didysis Romantikas, kol lietuvių širdyje gyvi šventieji žodžiai: „Graži tu, mano brangi tėvyne“, „Kur bėga Šešupė, kur Nemunas teka“, „Kur lygūs laukai“, „Jau slaviai sukilo“, „Nebeužtvenksi upės bėgimo“, „Užtrauksime naują giesmę, broliai“.

Liaudies dainų nepalyginamo grožio gaida gieda lūpos ir širdis: „Oi neverk, motušėle“, „Už Raseinių, ant Dubysos“. Karščiausia malda išsilieja: „Apsaugok, Aukščiausias, tą mylimą šalį“. Pakyla tobulo grožio melodija, skirta Dievo Motinai Marijai. Džiaugsmingą valandą mums „Pavasario saulė prašvito meiliai“, skaisčiu ilgesiu ramino „Ramios, malonios vasaros naktys“.

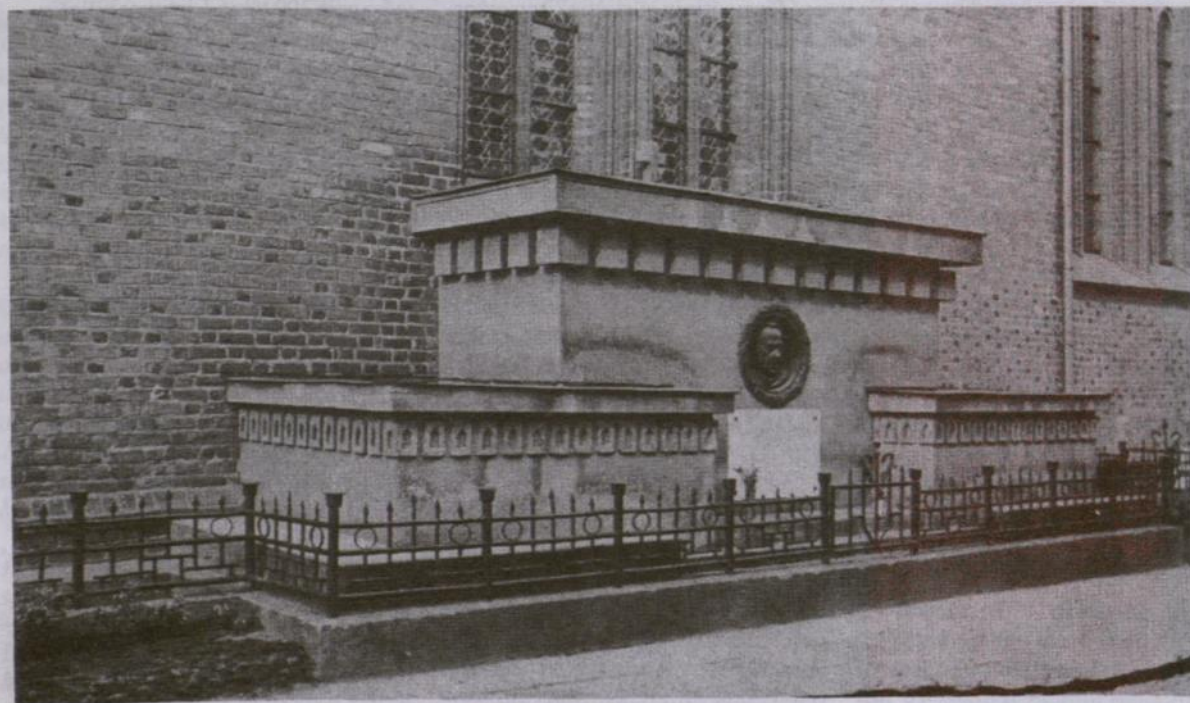
Tada jau mintyse kartojasi baladės „Jūratė ir Kastytis“ žodžiai, menasi „Neužmirštuolė gėlė“, nes „Man tinka tas žiedas, kurs žydi blaviai“.

(nukelta į 3 psl.)

ŽEMAIČIŲ KALVARIJOS ATLAIDŲ ISTORIJA

Žemaičių Kalvarija (buvę Gardai) – miestelis, įsikūręs prie kelio Mažeikiai-Plungė, Telsių apskrityje. Gardai istoriniuose šaltiniuose minimi dar 1253 m., juos Vytautas Didysis užrašė žemaičių vyskupams. Žemaičių vyskupas S. Kiškis apie 1619 m. pastatė Garduose ant šv. Jono kalno šv. Jono Krikštytojo koplyčią, kuri 1622 m. buvo perstatyta ir tapo pirmąja Gardų parapijos bažnyčia. XVI a. antroje pusėje, kai Lietuvoje stipriai ėmė plisti reformacija – Kalvino ir Liuterio skelbiamas mokslas, vyskupas Jurgis Tiškevičius, rūpindamasis savo tikinčiaisiais ir jų tikėjimo stiprinimu, pasikvietė vienuolius dominikonus, kurie 1642 m. įrengė

(nukelta į 9 psl.)

Maironio mauzoliejus prie Kauno katedros

Ivykiai Lietuvoje

Prezidentas Valdas Adamkus pritarė kultūros viceministrės Inos Marčiulionytės skyrimui į Lietuvos ambasadoriaus prie UNESCO postą, tik pageidavo, kad darbą Paryžiuje I. Marčiulionytė pradėtų po spalio mėnesį įvyksiančios Frankfurto knygos mugės, kur Lietuva šiemet dalyvaus pagrindinės viešnios teisėmis. I. Marčiulionytė yra Lietuvos dalyvavimo mugėje koordinacinės tarybos pirmininkė. Lietuvos ambasadorius skiria ir atleidžia prezidentas. Prieš tai jų kandidatūras svarsto Seimo Užsienio reikalų komitetas. *BNS*

Lietuva Jungtinių Tautų konvenciją prieš tarptautinį organizuotą nusikalstamumą pasirašė 2000 m. gruodžio mėn. Italijoje, Palerme. Seimas šį dokumentą ratifikavo šių metų kovą, o pati konvencija Lietuvai įsigaliojo 2002 metų birželio 8 dieną. Šios konvencijos tikslas – skatinti valstybių bendradarbiavimą, siekiant užkirsti kelią tarptautiniam organizuotam nusikalstamumui ir veiksmingiau su juo kovoti. Konvencija išsamiai nustato tarptautinio bendradarbiavimo principus teisinės pagalbos, ekstradicijos, baudžiamojo persekiojimo ir nu teisėtų asmenų perdavimo srityse, taip pat nusikalstamų būdų įgyto turto ir pajamų konfiskavimą ir areštą, teisėsaugos ir teisėtvarkos institucijų tarpusavio pagalbos ir bendradarbiavimo formas bei kitus su šios konvencijos praktiniu įgyvendinimu susijusius klausimus. *BNS*

Nuo birželio 1 d. pabrango JAV ir Lietuvos vizos užsienio piliečiams. Mokestis už vizas Lietuvoje pabrango nuo 45 iki 65 JAV dolerių. JAV vizų mokestis visame pa-

saulyje keičiamas siekiant pagerinti informacinių sistemų veiklą ir techninį aprūpinimą, taip pat vizų saugumo charakteristikas. Tuo tarpu ir Lietuva ketina pabranginti konsulinės paslaugas, padidindama mokestius už išduodamas vizas. Užsienio reikalų ministerija pasiūlė vyriausybei 5 JAV dol. padidinti mokestį už paprastąją ir 3 JAV dol. už tranzitinę Lietuvos vizą. *BNS*

JAV žemės ūkio departamentu duomenimis, 2001 metais iš Lietuvos į Jungtines Valstijas buvo įvežta 13,55 tūkst. tonų fermentinių sūrių. Pagal šį rodiklį Lietuva atsidūrė ketvirtoje vietoje, atsilikusi nuo trečią vietą užėmusios senas gamybos tradicijas turinčios Prancūzijos (15 tūkst. tonų). Lietuvos eksportuotojai aplenkė tokias išplėtotą pieno pramonę turinčias šalis kaip Olandija (11,9 tūkst. tonų), Danija (13,4 tūkst. tonų), Šveicarija (6 tūkst. tonų) bei daugelį kitų. Beje, kitų Baltijos šalių – Latvijos ir Estijos – fermentinių sūrių importo į JAV sąrašė nėra. Šiuo metu Lietuvos pieno pramonė eksportuoja apie 50 proc. produkcijos. Lietuvos pieno perdirbime pirmaujantis "Rokiškio sūris" turi tiesiogines fermentinio sūrio tiekimo sutartis su JAV užsakovais. Tiesiogiai į JAV dalį sūrių veža ir antrasis eksportuotojas – "Žemaitijos pienas". Šiemet į JAV ketina sūrių išvežti ir "Vilkyškių pieninė", iš esmės jais prekiaujanti Europoje. *Elta*

Lietuvos dainininkė Violeta Urmanavičiūtė-Urmana apdovanojama vienu prestižiškiausiu pasaulio muzikos prizų. Londone dainininkei paskirtas *Royal Philharmonic Society* apdovanojimas, kuris įteikiamas tik už menininkų pasirodymą Didžiosios Britanijos scenose. *Elta*

Kitos šalies pilietybę igiję asmenys galės išsaugoti Lietuvos pilietybę, jeigu jie yra lietuvių kilmės ir patys save pripažįsta lietuviais. Tai numato birželio 6 d. Seimo posėdžių sekretoriato užregistruotas naujos redakcijos Pilietybės įstatymo projektas, kuris keičia pilietybės nete-

kimo pagrindus ir tvarką. Įstatymo projekte numatytos išimties, kurios leis kitos valstybės pilietybę gavusiems asmenims išlikti ir Lietuvos piliečiams. Iki šiol galiojančiame Pilietybės įstatyme tokių išimčių nebuvo. Lietuvos Konstitucijos 12 str. nustato, jog, "išskyrus įstatymo numatytus atskirus atvejus, niekas negali būti kartu LR ir kitos valstybės pilietis", o pilietybės igijimo ir netekimo tvarką nustato atskiras įstatymas. Parengtame naujos redakcijos Pilietybės įstatymo projekte yra numatytos dvi išimties, kai tapus kitos valstybės piliečiu, būtų galima neprarasti Lietuvos pilietybės. Projekte tokia išimtis numatyta asmenims iki 1940 m. birželio 15 d. dienos turėjusiems Lietuvos pilietybę, jų vaikams, vaikaičiams ir provaikaičiams, su sąlyga, jog jie neregistravo. Taip pat siūloma taikyti išimtį lietuvių kilmės asmenims, "kurių tėvai ar seneliai arba vienas iš tėvų ar senelių yra ar buvo lietuviai arba Lietuvos piliečiai ir pats asmuo pripažįsta save lietuviu". Šios išimties suteiktą galimybę išsaugoti Lietuvos pilietybę naujesiems emigrantams. Manoma, jog nuo Nepriklausomybės atkūrimo 1990 m. į užsienį, daugiausia į JAV, nuolat gyventi išvyko apie 200 tūkst. Lietuvos piliečių. Dabar galiojantis įstatymas numato, jog Lietuvos pilietybės netenkama jos atsisakius, igijus kitos valstybės pilietybę, nutraukus faktinius ryšius su Lietuvos valstybe arba tarptautinių sutarčių numatytais pagrindais. Naujos redakcijos įstatymo projekte neliuko nuostatos, jog pilietybės netenka faktinius ryšius su Lietuvos valstybe nutraukę asmenys, bet jame atsiranda nauja nuostata, jog asmuo gali būti pripažintas netekusiu LR pilietybės, jeigu jis tarnauja kitos valstybės karinėje tarnyboje arba dirba kitos valstybės tarnyboje neturėdamas atitinkamų Lietuvos institucijų leidimo. *BNS*

Vilniuje per Neries upę bus tiesiamas dar vienas tiltas. Naujasis tiltas, pavadintas Kernavės vardu, turėtų atsirasti tarp esamų Baltojo ir Pedagoginio universiteto tiltų. Tilto Projektavimo darbus ketinama pradėti 2003 m. viduryje. *Elta*

Žolinės žieduose

(rugpjūčio 15 d.)

Kalbėdami apaštališkąjį tikėjimo išpažinimą, jį užbaigiamie žodžiais: "Tikiu... kūnų iš numirusiųjų prisikėlimą ir amžinąjį gyvenimą". Nuo Išganytojo laikų krikščionys tiki, kad pomirtiniame gyvenime, paskutinio teismo proga, siela ir prisikėlęs kūnas vėl bus sujungti visumon ir skiriami ar tai amžinam džiaugsmui ar pasmerkimui.

Paskutinės vakarienės metu Jėzus ramino apaštalus, kad jis einąs paruošti mums vietas. Jo noras esąs, kad ir mes galėtume būti ten, kur ir jis bus. Šis Išganytojo troškimas jau yra išsipildęs Marijos atveju. Jai nereikėjo laukti laiko pabaigos, kad galėtų būti kartu su savo Sūnumi visos savo asmenybės pilnybėje – su siela ir kūnu.

1950 m. Visų Šventųjų šventėje popiežius Pijus XII paskelbė Marijos į dangų paėmimo dogmą: "Mes nustatome ir paskelbiame kaip dieviškai apreiškta tikėjimo tiesą, jog Nekalčiausioji Dievo Motina Marija, visuomet Mergelė, jos žemiškam gyvenimui pasibaigus, su kūnu ir siela buvo paimta į dangaus garbę".

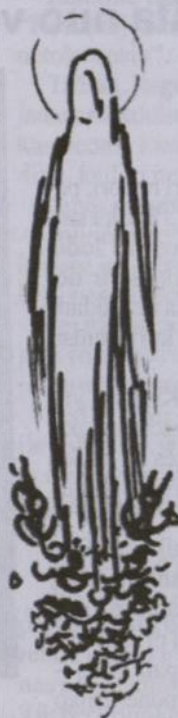
Čia sutrauktai Popiežius pamini Marijos nekalto prasidejimą, dievišką motinystę, visuotinę nekaltybę. Tai tikėjimo tiesos, reikalaujančios kaip logiško papildymo ir Marijos į dangų paėmimo tiesos.

Pijaus XII svarstyme pagrindas dedamas ant Marijos dalyvavimo visame Kristaus gyvenime ir aukoje. Su šia mintimi padedamas ir baigiamas dokumentas "Munificentissimus Deus", kuriuo ši dogma ir buvo paskelbta.

Pradžioje Šv. Tėvas rodo glaudų ryšį tarp Marijos paėmimo į dangų ir jos nekalto prasidėjimo: "Šios dvi privilegijos labai artimai jungiasi. Kristus nugalejo nuodėmę ir mirtį savo mirtimi. Kiekvienas atgimęs krikšte per tą patį Kristų nugali nuodėmę ir mirtį. Tačiau pagal bendrą įstatymą Dievas neleidžia pasireikšti pilnai teisiojo pergalei prieš mirtį iki laiko pabaigos. Tačiau Dievas norėjo, kad Mergelė Marija būtų išimta iš šio bendro įstatymo. Ji, ypatingos privilegijos dėka, nugalejo nuodėmę nekalta prasidėjime. Tokiu būdu ji nebuvo ipareigota paklusti kapo naikinančiam įstatymui, nei reikėjo jai laukti kūno išaukštinimo iki laiko pabaigos".

Istoriniai dokumentai ir lengvai patikrinami faktai rodo, kad Dievas kai kuriuos šventuosius, pvz., Šv. Teresę Avilietę, Šv. Kotryną Laboure ar Šv. Pranciškų Ksaverą pagerbė, apsaugodamas jų kūnus nuo sugedimo po mirties. Tad kodėl Dievas negalėjo padaryti tokios privilegijos ir dar daugiau savo Motinai? Stebimasi, kodėl Pijus XII pasirinko tokį laiką paskelbti tikėjimo tiesai, kuri dar labiau išaukština Mariją. Juk ieškant Bažnyčių vienybės, tai gali pateikti tik naujų klišių suartėjimui su kitais krikščionimis, kurie nėra palankiai nusiteikę Marijos atžvilgiu. Atsakymas randamas žmogaus kūno nuvertinime.

Auksas vertingesnis už sidabrą, kaip siela už kūną. Tačiau dėl to sidabro nelaikome beverčiu. Lygiai taip pat ir mūsų kūnas yra vertybė savyje. Juk mūsų kūnas yra šventykla, kurioje gyvena siela, o sieloje – Šv. Dvasia. Tad Šv. Paulius ir perspėja: "Ar nežinote, kad jūs esate Dievo šventovė ir Dievo dvasia gyvena jumyse?" (I Kor 3,16). Marijos, kaip pirmos žmogiškos asmenybės, į dangų su kūnu paėmimo tiesa turi įkvėpti didesnę pagarbą žmogaus kūnui, sustiprinti tikėjimą ir mūsų visų prisikėlimu.

MAIRONIO METAI

1862 – 1932 – 2002 m.

(atkelta iš 1 psl.)

Neįmanoma pamiršti, kaip didysis mūsų Lyrikas gerbė, žavėjosi, kaip mylėjo įžymiausią ir tragiškiausią Lietuvos asmenybę – Vytautą Didįjį, jam paskyręs visų didžiausią savo dramatinį kūrinį – vytautinę trilogiją: "Kęstučio mirtis", "Vytautas pas kryžiuočius", "Didysis Vytautas – karalius". Tikrai verta mums dar kartą apmąstyti poemos "Jaunoji Lietuva" asmenybių troškimus. Daug kas būtų aiškiau.

Dabar, kai Lietuvą apniko post-modernio hedonistų nešvankybės, mums reikia Maironio, mums trūksta Maironio lyrinio herojaus atsakomybės, trūksta žmogaus, nuolat alkstančio tobulybės, pasiaukojamai veikiančio, viltingai svajojančio, mylinčio idealiai ir realiai. Poeto palikimas – Maironio namai Kaune tokios asmenybės realumą tik patvirtina.

"Kai kam" ir "nuolat verkšlenantiems" turėtume priminti, kad nedera žeminti Lietuvos, tyčiotis iš santūraus darbštuolio artojo būdo, skeptiškai vertinti protėvių darbus ir žygius, nuolat pamiršti, kad tautos pasipriešinimo tradicija glūdi motinos širdyje, ne knygose, kad išlaikėme nuostabią, priegaidėm giedančią kalbą, nepamiršome pirmąpradžių žmonijos giesmių – sutartinių. Tauri pareiga sugrįžti prie Maironio – tai grįžti prie Tikėjimo, Vilties ir Meilės, grįžti prie Grožio, Doros ir Ištikimybės.

Kauno kunigų seminarijos rektorius prelatas Jonas Mačiulis-Maironis buvo visuomenininkas švietėjas, pirmųjų Lietuvos istorijos bei visuotinės literatūros istorijos vadovėlių autorius. Dievui ir Tėvynei tarnavęs nuo pirmojo iki paskutinio sakinio, vertas visos tautos meilės amžinos atminties.

Maironio metai įpusėja. Jų tyloje jaudina Didžiojo Lyriko klausimo minoras:

"Tu Jį nors atmint ar atminsi kada?

Tu, Jo numylėta tėvyne!"

XXI amžius

Ar laikas gydyti kraštą nuo vėžio?

Išėjimo žvilgsnis į Lietuvą

Povilas Žumbakis

Lietuvoje, kalbėdamas su žmonėmis, nori nenori, pastebi tikrą nusivylimą, skeptiškumą, liūdesį... Sunku kalbėti apie ateitį, tautą... apie Lietuvą. Tas šventas žodis LIE-TU-VA, kurį taip neseniai sporto aikštėse ir demonstracijose kartojo visa tauta, per dvylika nepriklausomybės metų prarado tą taurią prasmę, kurią mūsų širdys jautė abiejose Atlanto pusėse.

Iš vienos pusės, tai yra suprantama. Kraštas yra laisvas. Žmonėms reikia gyventi. Demonstracijos ir patriotizmas šeimos nepamaitins... neužmokės už vaikų mokslą... nesuteiks patogesnio buto... negarantuos saugios senatvės...

Lietuva – tai žodis, kurio prasmė pasikeitė. Dar neseniai tas žodis buvo brangus ir idealizuojamas. Dabar jis dažniausiai vartojamas vietai pasaulyje apibrėžti. O ta vieta nesulaikomai keičiasi ir keisis – dėl prisijungimo prie Europos ir Vakarų gynybos. Net pati vieta – Lietuvos teritorija – gali likti tik zona, kurią žmonės lanko kaip valstiją.

Iš kitos pusės, Lietuvos žmonės yra pradėję viltį dėl to, ko siekė. Visi tikėjosi, kad tai bus švarus kraštas, kuriame gyvens tauri, draši tauta. Tauta, kuri ne kartą kėlė galvą prieš baisiuosius priešus, šimtmetis po šimtmečio, okupantas po okupanto. Po ilgų išbandymų visi svajojo apie švarų, tyrą kraštą. Deja...

Šią ligą galime pagydyti tik mes patys

Nesvarbu, iš kurio taško žiūrėsi, tas didžiulis Lietuvos vėžys glūdi pačiuose mūmose, pačioje laisvai išrinktoje valdžioje. Nurašyti viską yra labai lengva. Tai daro daug kas, ypač Vakaruose. "Jie visi yra sugedę. Kraštas supuvęs, nepataisomas". Tačiau taip sakyti neteisinga. Tai rodo kritiko cinizmą ir pesimizmą, o ne Lietuvos padėties supratimą.

Lietuvos tauta, turinti labai galias šaknis, nėra bloga ar daugiau susitępusi, negu bet kuri kita tauta. Reikia nepamiršti, jog mūsų tauta yra išgyvenusi daug baisyčių laikų, net dvi žiauriausias praėjusio šimtmečio okupacijas. Tauta išvargusi, jos kamienas gali būti pažeistas. Tačiau toli gražu ji nėra tokia, kokią didieji mūsų kritikai nori pavaizduoti.

Kai kurių mūsų tautos kritikų tikslas yra jų pačių silpnybė ar noras įtikti tiems, kurie pasiryžę mūsų tautą sunaikinti ar bent nužeminti tiek, kad ji nedrįstų laikyti savęs civilizuota. Kai kuriems politikams netgi naudinga paversti valstybę globalizuotą piliečių kraštu ar tam tikra zona, kur gyventų tie, kurie nešiotų išduotą liudijimą, ypač kai jie nori pataikauti Vakarų paviršutiniškiesiems (moderniajai politinei bangai).

Taigi suprantama, kad žmonėms Lietuva nieko nebe-

Povilas Žumbakis

reiškia. Jiems yra sunku. Jie nusivylę. O daugelis tik ieško progos iš ten išvykti...

Didžiausia krašto problema – vienu žodžiu

Sunki ekonominė padėtis verčia žmones ieškoti geresnio gyvenimo. Tai suprantama. Taip buvo ir bus per amžius.

Yra sukurta teisėtvara bei politinė sistema, kuri neduoda žmogui laisvai veikti ar gyventi be baimės. Visa tai gal netgi daugiau stumia žmones į pesimizmą ir norą pasitraukti iš krašto.

Ekonominė padėtis siejasi su teisine bei politine erdve. Tai nėra tik akademinis klausimas. Tai gyvenimo realybė.

Ekonomika bei politinė struktūra yra tiesiogiai susijusi su visu krašto žmonių gyvenimu. Net kultūrinis gyvenimas yra tiesiogiai veikiamas ekonomikos. O ekonomika priklauso nuo teisėtvaros bei politinės struktūros.

Tačiau teisėtvara bei politinė struktūra Lietuvoje per dvylika nepriklausomybės metų tikrai supuvo! Gal ir nereikėtų to sakyti viešai, gal tai nėra mandagu ar priimtina. Bet tai yra tiesa, kurią būtina matyti, norint kaip nors ištaisyti ar pagerinti esamą padėtį šalyje.

Lietuvoje toli gražu netrūksta akademinio ar intelektualaus talento. Netrūksta žinių apie politines sistemas, apie valdymo būdus bei ekonomines struktūras. Netrūksta įstatymų ar teisės žinių ir teorijų. Visko apstu! Žiūrint iš to taško, Lietuva turtingas kraštas. Lietuvos žmonės yra talentingi ir apskrūs.

Tai ko gi trūksta? Dėl ko vis pūva Lietuvos kamienas? Kas daugiausia kelia pesimizmą, cinizmą, neviltį bei apatiją?

Atsakymas nėra sudėtingas ar nežinomas. Atsakymas gali būti apibrėžtas vienu žodžiu: KORUPCIJA.

Ne paslaptis

Valstybėje gyvuojanti korupcija nėra krašto saugumo paslaptis. Iš viso ji nėra paslaptis! Tai žino visi: tiek smulkiausi ūkininkai, tiek madingai pasipuošę advokatai Vilniuje. Tai plačiai žinomas faktas, kuriam paremti kiekvienas Lietuvos gyventojas surastų daugybę pavyzdžių.

Taip pat nėra paslaptis, kad visas valdžios aparatas (išskyrus gal tik vieną atvejį) yra supuvęs iš vidaus: dėl korupcijos ir valdininkų-biurokratų savivaliavimo skyliose krašto teisėtvarkos sistemoje. Gyventojai žino, kad be kyšių, pažinčių, privilegijų, draugų, kitokių priėjimų „prie lovio“, nerasi lygybės, teisingumo ar gero žodžio iš masinės valdžios biurokratijos.

Dėl tų privilegijų daugumas politikų ir veržiasi į valdžią. Dėl tų lengvatų ir korupcijos vaisių ne vienas geras žmogus paviliojamas į biurokratiją lizdus ir korupcijos tinklus. Korupcija vienaip ar kitaip veikia kiekvienos šeimos gyvenimą. Vienus priverčia lankstytis ar kentėti. O kiti – privilegijuotieji – turi saugų, gerą gyvenimą, kurio neliečia mokesčių policija ar teisėtvarka. Tai yra valdžios ir biurokratijos privilegijos. Dėl to jos ir egzistuoja. Niekas net nebando aiškintis teisinės biurokratijos apimtys ar tikslo krašto valdžios sistemoje. Kiekvieno pozicija priklauso nuo tolerantiškų viršūnių ir nuo sistemos, kuri sugriūtų, jeigu į ją papultų švarūs žmonės (nors tokių pasiaukojusių žmonių valdžioje yra, bet jie turi veikti labai atsargiai, kadangi dorumas yra biurokratijos priešas).

Viršūnės visa tai žino. Politikai mėgsta pasmerkti korupciją. Per rinkimų kampanijas (kai kurios iš jų tęsiasi per visą kadenciją) pakartotinai ir iki įkyrėjimo žadama korupciją išvalyti, kovoti su ja bei ją įveikti! „Pažadai!“ „Esu švarus!“ „Esu kompetentingas!“ „Trokštu padėti žmonėms!“ „Matau korupcijos vėžį mūsų krašte“. „AŠ IR TIK AŠ GALIU JĮ IŠVALYTI!“ – Bet tai tik politiniai pažadai.

Laikas kapitonams arba... arba

Šiandien Lietuva yra naujosios politikos žmonių rankose. Valdžios viršūnė aiškiai priklauso trijų didžiųjų – Adamkaus-Brazausko-Paulausko komandai. Jie yra valdžios laivo kapitonai! Jie valdo kraštą ir niekada, jokiais atvejais nepataiso savo garbintojų žodžių, kai šie sako, kad vienas ar kitas iš jų yra „krašto valdovas“. Tokiais jie jaučiasi ir taip elgiasi.

Tad mūsų valdovams, vadams ir valdžios didžiūnams laikas atsakyti į vieną klausimą, o pagal atsakymą į jį tauta turėtų daryti atitinkamus sprendimus ne tik prezidentų rinkimų metu, bet ir visuose sprendimuose, kai kalbama apie valdžią, rinkimus, „reitingus“ bei pataikavimą viršūnėms. Tas klausimas yra labai paprastas ir aiškus:

KODĖL TOLERUOJI KORUPCIJĄ LIETUVOJE?

Žinoma, trejetuko kapitonų atsakymas bus tas pats: „Korupcijos netoleruoju. Niekados netoleravau jos ir netoleruosiu“.

Tačiau, jeigu kapitonai netoleruoja laisvai praktikuojamos pavaldinių korupcijos, tai ar dėl to, kad jie nežino, kas dedasi krašte? Nesupranta? Ar paprasčiausiai vaidina, kad to nemato?

Jeigu nesupranta, tai yra nekompetentingi.

Jei nemato, tai yra nekvalifikuoti sėdėti minkštose kėdėse ir turėtų daugiau laiko praleisti namuose, negu kelionėse ar pokyliuose.

Jei nenori matyti korupcijos savo rūmuose ir aplink juos (o tai tikriausiai yra didžiausia priežastis), tai kaip jie pateisina savo veiklą valdžioje?

Gal yra per grubu taip tiesiogiai klausti valdovų, ką jie galvoja apie kritišką šalies padėtį? Bet ar nebūtų laikas tą daryti? Ar jie nėra atsakingi už savo valdomas biurokratijas ir savo krašto aparatą? Jeigu ne jie, tai KAS?

Profesionalai turėtų suprasti

Visi trys – Adamkus, Brazauskas ir Paulauskas yra profesionalūs biurokratai-politikai. Visi trys supranta, kaip reikia lipti į viršų biurokratinės sistemos laiptais. Nė vienas neturi kitokio akademinio ar profesinio pasiruošimo. Tik per politiką bei biurokratiją jie išmoko kilti į viršūnes. Jie tikrai supranta, kaip veikia biurokratija po jų kojomis!

Jie žino, kad jų pagalbininkai ar net patarėjai toleruoja kyšius. Jie tikrai žino, kad biurokratija gyvena iš tų kyšių. Jie supranta, kiek tai kainuoja Lietuvos žmonėms ir pačiai Lietuvai. Rimtas užsienio kapitalas nubaidomas kaip tik dėl valstybinės korupcijos. O juk jie yra tos sistemos viršūnės. Jie negali pasakyti, kad jie nežino, nemato ar nesupranta, kas dedasi krašte. Jie gali atsakyti, kad jiems tai yra priimtina! Bet tuomet žmonės tegul nusprendžia jų politinę ateitį.

Pažadų jau tikrai nebeužtenka. Būtina pradėti veikti prieš korupciją ir jos vykdytojus – pradedant nuo pat viršūnių!

O jeigu jau tikrai nesupranta, bijo ar nenori išvalyti šalį nuo korupcijos, tai tuomet jiems reikia pasitraukti į šalį ir duoti galimybę gyventojams išsirinkti tuos, kurie sugebėtų išgydyti kraštą nuo korupcijos vėžio.

STOVYKLOS DAINAVOJE 2002 METŲ VASARĄ

Liepos 7 - 17 d. – Jaunųjų ateitininkų stovykla.

Liepos 28 – rugpjūčio 4 d. – Mokytojų savaitė.

Rugpjūčio 4 - 11 d. – „Heritage“ angliškai kalbančio jaunimo stovykla.

Rugpjūčio 18 – 25 d. – Lietuvių fronto bičiulių stovykla.

Rugpjūčio 30 – rugsėjo 2 d. – Ateitininkų studijų savaitgalis.

Liepos 28 d. – Dainavos šventė ir rėmėjų suvažiavimas.

Dėl informacijos kreipkitės į atskirų stovyklų vadovus.

Toks koncertas parapijinėje salėje - didelė retenybė

p. palys

New Yorko miesto vienoje iš jo penkių dalių - Queens - randasi nedidelis, bet jaukus, medžiuose paskendęs Richmond Hill rajonas. Prieš kurį laiką jame buvo apsigyvenęs nemažas skaičius "antrosios" bangos lietuvių. Dabar tas skaičius yra žymiai sumažėjęs. Jų vietas užpildė "trečiabangininkai". Deja, jų skaičiaus niekas nežino, nes jie mažai kur būna matomi.

Tame rajone randasi nemaža Kūdikelio Jėzaus (*Holy Child*) parapija, kur vargonuoja William T. Smiddy. Tos parapijos pradžios mokyklos klasėse ilgesnį laiką buvo įsikūrusi ir lituanistinė Maironio mokykla.

Šeštadienį, gegužės 4 d., tos parapijos salėje įvyko itin aukšto meninio lygio koncertas. Koncerto programą atliko "Trys tenorai": dramatinis tenoras, girdėtas New Yorke, Carnegie ir Lincoln Centro salėse bei operų teatruose - Michael Crouse. Šalia Austrijos, Anglijos ir Vengrijos, vien tik Vokietijoje virš 100 kartų įvairių operų vaidmenis atlikęs - baritonas/tenoras Thomas J. Stallone. Pagrindinius vaidmenis operose "La Boheme" (Rudolfo), "La Traviata" (Alfredo), "Turandot" (Calaf) atliekantis - tenoras Rinaldo Toglia ir tarptautiniai žinomas koncertinis pianistas - William Thomas Smiddy.

Ties W. Smiddy dera ilgėliau sustoti. Jis per 4 dešimtmečius buvo laikomas vienu iš didžiausių 20-to amžiaus pianistų. Jam esant vos trejų metų, buvo pastebėta, kad jis turi absoliučią klausą. Fortepijono studijas pradėjo su garsiaja Bostono konservatorijos profesore Margaret Chaloff. Būdamas tik šešerių metų,

William T. Smiddy koncerto metu

jau buvo įvaldęs nepriekaištingą techniką, galėjo improvizuoti, lengvai skaitė gaidas. Sekančiais metais pirmas, debutinis koncertas. Su Boston Pops simfoniniu orkestru, diriguojuoju Arthur Fidler, atlieka Mozarto fortėpijoninį koncertą - A major.

Susilaukia stulbinančio pasisekimo. Jau kaip wunderkindas, pradeda koncertines keliones po platųjį pasaulį, atlikdamas apie 200 koncertų. Koncertuoja geriausiose įvairių valstybių koncertinėse salėse, su žymiausiais simfoniniais orkestrais, diriguojuoju tokiems 20-to amžiaus dirigentams, kaip Stokowski, Reiner, Mitropoulos, Ormandy, Solti, Bernstein. Baltuosiuose rūmuose koncertuoja JAV prezidentams Johnson, Nixon, Ford, Carter, Bush, Vatikane - popiežiams Pauliui VI ir Jonui Pauliui II, taip pat sekančių valstybių vadovams: Japonijos, Kinijos, Anglijos, Pietinės Amerikos ir Sovietų Sąjungos.

Buvo artimai susipažinęs su pia-

nistais Arthur Rubinstein ir Vladimir Horowitz. "Švelniausias pianissimo išskylantis iki bauginančiai trigubo fortissimo, nusileidžiantis ir pavirstantis į nuostabaus grožio varpelių skambėjimą, kurį iš fortėpijono išgauti W.T. Smiddy, priskiriami jo ilgam bendravimui su V. Harowitz", - rašo muzikos kritikas John Richmond Pierce. Jo nedaug kam pasiekiamą repertuarą sudarė 35 fortėpijoniniai koncertai, 75 kamerinės muzikos veikalai ir apie 1,500 solinių kūrinių.

Džiugu pažymėti, kad maestro W. T. Smiddy yra susibičiuliavęs ir su New Yorko lietuvių visuomene. Nužengęs nuo koncertinių salių scenos, ieškodamas ramybės, kurį laiką gyveno pranciškonų vienuolyne Kennebunkport, ME. Vėliau, atvykęs į New Yorką ir vargonaudamas Kūdikelio Jėzaus parapijoje, būdavo dažnas svečias Kultūros Židinyje. Ten, įvairių renginių metu akompanuodavo solistams ir pats koncertavo. Dar ir dabar, kiekvieną vasarą savo atostogas praleidžia pas Tėvus pranciškonus, Kennebunkport, ME, kur savo menu pasidalina ten vykstančiuose renginiuose.

Grijkim į tenorų koncertą. Visi trys dainininkai, vienas po kito, atliko arijas iš Puccini, Rossini, Verdi, Cilea ir Bizet operų, o visi kartu inscenizuodami dainavo miuziklų ištraukas ir pynes, prisimenant Nelson Eddie, Mario Lanza ir Frank Sinatra. Jiems akompanavo W.T. Smiddy ir įrašyta orkestruotė.

Didžiausio dėmesio susilaukė pianistas W. T. Smiddy. Jis atliko Saint-Saens, Kreisler, Schumann, Chopin ir Horowitz kūrinius.

Susirinkusieji (dalyvavo apie 500), menininkus apdovanojo gėlių ir plojimų gausa.

Kūdikelio Jėzaus parapija, sugebėjusi suruošti tokio aukšto lygio koncertą (ir tai ne pirmas), gali tik didžiuotis. Tačiau, vis dėlto su dideliu apgailestavimu tenka pastebėti, kad labai ir labai trukdė per daug garsūs garsiakalbiai, kad būtų buvę galima pilnai įsijausti ir išgyventi atliekamus kūrinius.

Reikšmingi svečiai Lietuvoje

Aurelija M. Balašaitienė

Šių metų kovo 21 dieną į Vilnių atvyko šeši prestižinio Amerikos marinų korpuso (jūrų pėstininkų) nariai, kurie buvo treniruojami Virginijos valstijos Quantiko miesto Marinų mokykloje. Kai kurie iš jų jau buvo tarnavę kitose JAV ambasadose - Maskvoje, Frankfurte ir Pekine.

Marinų užduotis yra dirbti ambasadose viduje, prižiūrėti, kad nepažeidžiami asmenys nepatektų į ambasadose patalpas, neprieitų prie slaptų dokumentų; taip pat rūpintis tarnautojų saugumu. O Vilniaus viešosios policijos pareigūnai ir toliau saugos įėjimus į ambasadą, ambasadose aplinką ir tvarkys judėjimą.

Marinų įkurdinimas Vilniuje buvo planuojamas kelerius metus. Jų atvykimas nėra susijęs su terorizmu Amerikoje. Marinius pasitiko žiniasklaidos atstovai, JAV ambasadose tarnautojai, diplomatinio korpuso nariai ir kt. Pagrindinę kalbą pasakė JAV ambasadorius John Teft. Spaudos ir kultūros atašė Michael Boyle savo kalboje tvirtino, kad marinų atvykimas į Vilnių yra dalis numatyto plano Vilniaus pagerinimui. Vėliau trumpai pasveikino Lietuvos karo pajėgų vadas generolas Jonas Kronkaitis, Lietuvos

krašto apsaugos ministras Povilas Malikauskas ir kt. Ceremonijai pasibaigus, visi buvo pakviesti vaišių.

Marinai apsigyveno greta ambasadose esančiame nesenai atnaujintame trijų aukštų pastate, kuris jau vadinamas "Marinų namais". Ten ir vyko vaišės.

Marinams vadovauja 27 metų moteris – artilerijos seržantė Susan Tincher. Ji atvyko į Vilnių pereinantį metų gruodžio mėnesį iš Pietų Afrikos, kur ji paskutiniu metu dirbo. Todėl ją labai nustebino oro permaina,

kai iš Afrikos karščių ji pateko Vilniuje į sniego pūgą.

Sie šeši marinai Vilniuje gyvens 15 mėnesių. Po to juos pakeis kiti.

Vilniuje dar yra "Amerikos centras", įkurtas Pranciškonų gatvėje esančiame viename pastate, kurio remontas kainavo didelę sumą pinigų. Dabar jame veikia biblioteka, yra 8 kompiuteriai ir kt. Planuojama tą centrą už poros metų perkelti į naują pastatą Akmenų gatvėje. JAV steigiamų įstaigų tikslas yra pagerinti Lietuvos gyvenimą ir sustiprinti lietuvių dviasią viltimi, kad jų ateitis yra šviesi visose gyvenimo srityse. Šis marinų atvykimas yra tarsi antspaudas ant dokumento.

Marinų Vilniuje sutikimo metu sėdi (iš deš.): seržantė Susan Tincher, JAV ambasadorius Lietuvoje John Teft su žmona ir gen. Jonas Kronkaitis

E. Baranausko nuotr.

A. A.

PREL. LADAS TULABA

Birželio 15-16 d. naktį Romoje mirė Šv. Kazimiero kolegijos įkūrėjas ir ilgametis rektorius prelatas (protonotaras) Ladas Tulaba. Palaidotas iš Šv. Petros bazilikos birželio 19 d.

Prelatas Ladas Tulaba

L. Tulaba gimė 1912 m. balandžio 28 d. Matelių par., Alytaus apskr. Išventintas kunigu 1934 m. rugsėjo 16 d. Romos bibliniame institute 1949 m. gavo Šv. Rašto daktaro laipsnį. 1942-1944 m. – Vilniaus kunigų seminarijos rektorius; 1944-1945 m. – Eichstaetto seminarijos lietuvių kunigų rektorius. 1945-1985 m. – Šv. Kazimiero kolegijos Romoje rektorius. 1951 m. pakeltas į prelatą; 1985 m., išėjęs į pensiją, paskirtas Šv. Petro bazilikos garbės kanauniku. Prelatas L. Tulaba – daugelio knygų autorius, visą savo kunigišką gyvenimą pašventė kunigų paruošimui Lietuvai ir išeivijai.

Kun. Vytautas Pikturna

DACHAU

3

(pradžia nr. 2)

Nedirbantieji stodavo antroje aikštės pusėje, bendron kolonon po 5. Visos darbo kolonos darban eina viena po kitos pro centrinius vartus. Čia prie kolonos prisijungia jau iš vakaro priskirti sargybiniai. Didesnes darbo grupes lydi SS-ai su dresiruotais šunimis. Einant pro vartus, reikėdavo nusiimti kepurės. Kai tik pro juos eidavau, visad prisimindavau Vilniaus Aušros Vartus, kur žmonės tik iš pagarbos Dievo Motinai, ne iš prievartos, nusiima kepurės.

Visiems išėjus į darbus, stovykloje likusieji būdavo skiriami įvairiems stovyklos ribose esantiems darbams: žiemą tekdavo sniegą iš stovyklos rajono į kanalizacijos kanalus verst, o vasarą reikdavo visokių popierių, šiaudelių ir žoleles nuo stovyklos gatvių nurankioti.

Mes, naujai atvežtieji, kelias pirmąsias dienas nebuvome jokiems darbams skiriami, nes dar reikėjo mus pirma "apmokyt". Buvome tad nuvesti į mums skirtą baraką. Kambarin neįleido. Įstūmė prausyklon, kur reikia nuplauti batus, nušluostyti, ir tik tada galima įeiti kambarin, kur batus vėl reikia pastatyti savo vieton lentynoje. Gink Dieve, neįeik į kambarį su batais! Už tai tiek gausi lupti, kad jau ne vieno dėl to dvasia kūną apleido. Kambarėje draudžiama vaikščioti su batais, kad negadintum grindų, kurios būdavo išvaškuotos ir taip išblizgintos, kad jose galėjai save matyti. Tokios pat grindys ir švara buvo miegamajame. Keli žmonės nuo ryto iki vakaro vis blizgindavo tas grindis. Kiek prakaito ir kraujo dėl jų išlieta!

Tik įėję kambarin buvome apšaukti, kad lovos esančios blogai paklotos. Tuoj pat suvarė mus į miegamąjį, kur iki pietų turėjome taisyti lovas. Oi, tos lovos, tos lovos! Kiek daug kam jos sveikatą atėmė, kiek daug žmonių kraujo dėl jų nutekėjo, kiek daug dėl jų mirė... Tai tikrai kažkas baisaus buvo... Tą lovą reikėjo taip pakloti, kad vakare bijodavome jon gultis. Kiekvienas, kam teko Dachau stovykloje būti, tam tikrais laikotarpiais verčiau sutiktų ant plikų grindų gulėti, be jokių antklodžių ir pagalvėlio,

kad tik nereikėtų tos prakeiktos Prokrusto lovos kloti.

Iki 1943 metų kiekvienas turėjome savo atskirą lovą, šiaudinį (*čiužinį*), šiaudų prikimštą pagalvę, paklodę ir dvi antklodes. Ar ne per gerai, kacete? Bet aš manau, kad daug kas daug labiau buvo patenkintas tada, kai mes to viso neturėjome, o miegojome aštuoniese ant trijų lovų, paklodžių nebebuvo, o vietoj antklodžių kiekvienam duodavo popierinį maišą, į kurį įlindę miegojom kaip bekonai migy.

Dėl tos lovos ir aš pats greit patyriau "smūgį" "nemalonumų". Tai buvo trečiąją mano stovykloje buvimo dieną. Dar pusryčių metu, atsimeinu, riktelėjo seniūnas mano pavardę. Tuoj pat pribėgau prie jo, nors nieko gero iš jo išgirsti nesitikėjau. Ir neapsirikau! Beveik nieko jis nepasakė, tik šūktelėjo: "Kaip tavo lova paklota, nepataisomas bandite!" Po tų žodžių jau ropas visomis keturiomis atsидūriau miegamojo asloj. Matyti, "Stubenältesterio" gero futbolininko kadaise būta.

Kaip tad turėjo ta lova atrodyti? Nagi, kaip cigarečių dėžutė!

Kas 4-6 žmonės turėjo apie 70 centimetrų ilgumo lazdele, vadinamą "Stopfer". Su ja turėdavome rytais, o dažnai jau iš vakaro užkimšti šiaudinio kampus ir pakraščius šiaudais. Be to, kas 4-6 žmonės turėjo dvi pusės metro lentas, panašias į tinkuotojų turimas sienoms tinkuoti. Jos buvo naudojamos lovai sulyginti bei kantams suspausti. Tai buvo labai svarbūs įrankiai, be kurių buvo neįmanoma deramai pakloti lovos. Nenuostabu todėl, kad tas lazdas ir lentas kiekvienas jau iš vakaro stengdavosi turėti po ranka, kad ryto metą nereiktų jų kitur beieškoti. Seniūnui tik surikus: "Aufstehen", visi šokdavo iš lovų kaip padegti: vieni puldavo praustis, o kiti, jau iš anksto susitarę, šokdavo lovų kloti. Visų pirma reikėjo lygiai prikimšti ir suspausti šiaudinio kampus ir pakraščius. Po to reikėjo bent kiek sukelti šiaudus vidury ir tuoj pat visą lovą "perprosuoti" anom dviem lentom. Dabar reikia paimti antklodę, patiesti ją ant lovos, kraštus įlenkti į lovos vidurį, kad tos antklodės kraštas bent 2-3 milimetrus išlįstų už šiaudinio briaunos. Po to klojama paklodė. Ji turi būti taip visur ištempta, kad niekur nebūtų nė mažiausios raukšlėlės, kad ko puikiausiai būtų patraukta iki lovos galo lentų. Ypač svarbu jos kraštus lygiai ir dailiai pakišti po šiaudiniu. Dabar vėl yra būtinos lentos, kuriomis "suprosuojama" lova, suspaudžiamas krašto kantas, kad jis atrodytų kaip peilio ašmenys. Siuvėjui kelnes nelengva sulyginti, kaip ten tas kantas turėjo atrodyti! Dabar reikia imti antrąją antklodę, kuri yra visų vienoda, sulankstyti į tris dalis, kad plotis būtų taip pat visų vienodas. Ją reikia vienodai atitraukti nuo kojų galų ir ištiesti ant lovos, uždengiant pagalvėle. Labai svarbu, kad antklodės galai eitų per viso miegamojo lovas lygiai, kaip su šniūru traukiant. Taip pat svarbu ir antklodės spalvotąsias juostas taip išlyginti, kad jos irgi kaip pagal šniūrą eitų. Dabar vėl reikalingos lentos, kuriomis reikia "suprosinti" tą antklodę ir ant pagalvėlio suspausti statų užsilenkimo kampa, vadinamą "Wasserfall". Tas kantas turėjo būti gražiai ir lygiai

suspaustas, su kitomis lovomis kuo tiksliausiai išlygintas.

Taip buvo su tomis nelaimingomis lovomis.

Pagaliau atėjo taip ilgai visų laukta vienuoliktą valandą. Iš miegamojo suleido mus į valgomąjį, kur jau stovėjo dideli bakai su sriuba. Pusiaus dviliktą valandą stovykloje būdavo patys pietūs, todėl ir darbo kolonos grįždavo iš įvairių darbų.

Pietų duodavo litrą sriubos, kuri būdavo gana įvairi: kartais ropių, kartais morkų, kartais sėtinių, dažnai kaliaropių. Kai nuo gegužės mėnesio prasidėdavo kopūstai, tai juos gaudavome beveik kasdien iki vėlyvo rudens. Sriuba būdavo bent kiek užberta miltais, kartais bulvėmis, nors netiršta. Mėsos trupinelių būdavo matyti ketvirtadieniais ir sekmadieniais. Iki 1944 metų kelis kartus savaitėje prie sriubos duodavo po 3-4 virintas bulves, kurias retai kas belupdavo, nors nuo to daug kas susirgdavo kruvinąja. Visi žinojo, kad lupynas valgyti labai nesveika ir griežčiausiai uždrausta, bet alkis priversdavo prie to, jog negalvodavai apie ligos padarinius, o tik apie tai, kaip pilvą apgautum. Kaip dažnai priedavo kuris nors iš kalinių ir, žiūrėdamas į lėkštėje

paliktas lupynas, klausdavo: "Ar galiu aš jas paimti?" – "Bičiuli, tai labai nesveika, palik jas" – "Ak, ką čia nesveika... Man nieks nepakenks... Dėkui!" – ir, taip sakydamas, suversdavo lupynas savan dubenin.

Po tokios sriubos dubenį išplauti buvo nesunku. Tačiau tai padaryti reikėjo labai kruopščiai, nes turėjo spindėti kaip saulė. Pietų ar tai vakarienes metu kambario seniūnas dažnai patikrindavo dubenėlius, ar jie švariai išplauti ir iššluostyti. Ypač naujokai dažnai čia pakliūdavo. Prieis tik naujokas prie katilo, o "Stubenältester", žiūrėk, jau padeda samti, ima iš vargšo dubenėlį ir klausia: "Ar plovei?" – "Taip!". "O ar šluostei?" – "Taip". – "Pažiūrėsim". Ir paėmęs dubenėlį už ąselės, trenkia dugnu per delną. O čia, žiūrėk, ir iššoka rasos lašelis iš po ąselės. "Acha! Tai taip tu šluostei, kretine! Aš tau parodysiu, tinginy". Ir tada prasideda "pirtis". Muša ir plaštakomis, ir kumščiais, spardo kojomis, kol nuvargsta. Ir taip kasdien, ir kasdien jei ne už tą, tai už kitą...

...Išplovęs, iššveitęs dubenėlį, jei dar turi laiko, šveičiamuoju popieriumi šveiti spintos vidaus sienas, kurios turi būti baltos, kaip sniegas. (bus daugiau)

ŽEMAIČIŲ KALVARIJOS ATLAIĐŲ ISTORIJA

(atkelta iš 1 psl.)

Kryžiaus kelių 19 koplyčių ir pavadino Žemaičiuose esančia Kalvarija. Kaip rašo vyskupas M. Valančius, vyskupas J. Tiškevičius pats apėjo Gardų kalnus, išrinko vietas, kur manė statyti koplyčias, pats išmatavo, suskaitė žingsnius nuo vienos iki kitos, kad būtų jų tiek, kiek Kristus savo kančioje žengė. Kai koplyčios buvo pastatytos, jis pats eidamas takais nuo vienos prie kitos, barstė žemę, atvežtą iš Jeruzalės. Savo užrašuose tas koplyčias jis vadino Viešpaties kančios koplyčiomis, o Gardų kalnus su kryžiaus keliais praminė Jeruzale arba Naująja Jeruzale. Tas visas koplyčias vyskupas J. Tiškevičius pavedė dominikonams ir įpareigojo skelbti Kristaus kančią. Vienas iš kunigų parašė maldas ir giesmes, kurias maldininkai giedojo.

Vėliau dominikonai kairiajame Varduvo upės krante (dabar ten vidurinė mokykla) pastatė bažnyčią ir pavadino ją Švč. Mergelės vardu. Iš Liublino dominikonai gavo tikrojo Švento Kryžiaus relikviją, idėta į sidabrinį gražiai išdabintą relikvi-

jorių, kuris 1649 m. liepos 4 d. atlaidų metu buvo iškilmingai nuneštas į Švenčiausios Mergelės bažnyčią.

Gražus ir didingas dominikonų veiklos paminklas Žemaičių Kalvarijoje – jų statyta mūrinė bažnyčia. Jos pamatinis akmuo buvo padėtas 1785 metais rugpjūčio mėnesį, o pirmosios mišios laikomos 1822 m. liepos 7 dieną. Bažnyčios centriniame altoriuje yra Švč. Mergelės Marijos stebuklingas paveikslas, prie kurio piligrimai susilaukia Dievo Motinos užtarimo ir malonių.

Žemaičių Kalvarijos Kryžiaus kelio keturioliktoji stotis

Sovietinės okupacijos metais ateistus šturpino vien miestelio pavadinimas, todėl 1962 m. buvo bandyta uždaryti Žemaičių Kalvarijos Kryžiaus kelio koplyčias, tačiau atkaklaus žemaičių pasipriešinimo dėka Kryžiaus kelio koplyčios išliko. Tik miestelio pavadinimas pakeistas į Varduva. Įvairiais būdais buvo trukdoma maldininkams ir kunigams atvykti į atlaidus, organizuoti Kryžiaus kelio procesijas. Tačiau piligrimų kelionių į Žemaičių Kalvariją nesustabdė – liepos pradžioje miestelis paskęsdavo maldose, giesmėse ir margaspalvėje žmonių minioje. 1988 m. Popiežius Jonas Paulius II suteikė Žemaičių Kalvarijos bažnyčiai Bazilikos titulą. Atkūrus nepriklausomybę, miesteliui vėl gražintas Žemaičių Kalvarijos pavadinimas, o kiekvieno mėnesio antoną dieną piligrimai renkasi pasimelsti prie stebuklingo Švč. Mergelės Marijos paveikslo ir apeiti Kryžiaus kelią.

Žemaičių Kalvarijoje didieji atlaidai prasidėjo liepos 2 d. ir baigėsi liepos 10 d. Didžioji Žemaičių Kalvarijos atlaidų diena yra pirmasis sekmadienis po liepos 2 d., nes tada atnešta Šv. Kryžiaus relikvija kiekvieną atlaidų dieną po Sumos nešama procesijoje į Kalvarijos kalnus.

Telšių vyskupijos kurija

Silver Bell Baking Co.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA

Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai,
šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai.*Dalia Radžiūnas,*

43-04 Junction Blvd.,

Corona, Queens, NY 11368.

Tel.: (718) 779-5156

SHALINS**FUNERAL HOME, Inc.**

84-02 Jamaica Ave.,

Woodhaven, NY 11421

*Suteikia garbingas laidotuves
Koplyčios parūpinamos
visose miesto dalyse**Kreipkitės:***(718) 296 - 2244***Kviečiame paremti TAUTOS FONDA
savo darbu ir aukomis.**Remdami TAUTOS FONDA remiate Lietuvos švietimą
ir demokratijos įtvirtinimą Lietuvoje.***TAUTOS FONDAS****LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.***Aukas siūsti:*

351 Highland Blvd. tel/fax: (718) 277-0682

Brooklyn, NY 11207-1910 el.paštas: TAUTFD@aol.com

Atlantic Express corp.**800-774-SEND 1-888-205-8851****Garantuotas, greitas ir saugus siuntinių
pristatymas nuo DURŲ iki DURŲ***Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų***I LIETUVĄ, LATVIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ****PICK UP SCHEDULE FOR JULY AND AUGUST**

July 11	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
July 13	Brooklyn, NY	12-1 pm
July 14	Philadelphia, PA	1-2 pm
<i>(at St. Andrew Lithuanian Church 1913 Wallace St.)</i>		
	Baltimore, MD	4-5 pm
July 16	Putnam, CT	2-4 pm
July 23	New Haven, CT	12-1 pm
	New Britain, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
July 25	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
July 27	Brooklyn, NY	12-1 pm
August 7	New Haven, CT	12-1 pm
	New Britain, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
August 8	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
August 10	Brooklyn, NY	12-1 pm
August 11	Philadelphia, PA	1-2 pm
<i>(at St. Andrew Lithuanian Church 1913 Wallace St.)</i>		
	Baltimore, MD	4-5 pm
August 13	Putnam, CT	2-4 pm
August 20	New Haven, CT	12-1 pm
	New Britain, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
August 22	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
August 24	Brooklyn, NY	12-1 pm

**For more information please call
1-888-205-8851 or 1-888-615-2148****Kultūros Tarybos
premijos**

2002 m. premijoms skirti jau sudarytos komisijos, tad tų komisijų pirmininkams prašoma siūlyti kandidatus:

Tautinių šokių mokytojo premijai skirti – Tautinių šokių institutas, pirm. Nijolė Pupienė, 7355 S. Whipple Ave, Chicago, IL 60629.**Žurnalistų-spaudos darbuotojo** – pirm. Vytautas Volertas, 405 Leon Ave., Delran, NJ 08075.**Muzikos** – pirm. Stasė Paučienienė, 4411 Los Feliz Blvd., Apt. 608, Los Angeles, CA 90027.**Radio ar radio darbuotojo** – pirm. Teresė Gečienė, 1357 Gantt Dr., Huntingdon Valley, PA 19006-2731.**Dailės** – pirm. Dalia Šlenienė, 12421 Archer Ave., Lemont, IL 60434.**Teatro ar teatro darbuotojo** – JAV LB Kultūros taryba, 2841 Denton Ct., Westchester, IL 60154.**Lituanistinės mokyklos mokytojo** premijai komisiją sudaro JAV LB Švietimo taryba, pirm. Dalilė Polikaitienė, 1501 Valecroft Ave., Westlake Village, CA 91361, e-paštas: plik@gte.net

Kviečiame visuomenę siūlyti Švietimo premijai kandidatus iš

lituanistinių mokyklų mokytojų, kurie ilgus metus dirbo arba tebedirba mokytojo/vedėjo darbu, pasižymėjo lietuviško švietimo srityje ir vadovėlių bei knygų leidyboje.

Premijoms kandidatus iš JAV gyvenančių tarpo siūlo lietuvių visuomenė. Pasirašytame su siuntėjo adresu laiške pristatoma: kandidato vardas, pavardė, adresas, telefonas ir bent trumpai apibūdinta asmens veikla. Visoms premijoms pasiūlymus siūsti atitinkamiems komisijų pirmininkams iki š. m. rugsėjo 15 d.

Marija Remienė
*JAV LB Kultūros tarybos
pirmininkė*

IŠ "DARBININKO" ARCHYVO

Kultūros Židinio kieme prieš daugelį metų vykusių gegužinių akimirksniai

Tėv. Pr. Giedgaudo, OFM, fotomontažas

Skaitytojai raša apie "Darbininką"

...Priedu 20 dol. čekį "Darbininko" leidimui palaikyti. Nors ir mažas, bet geras...

B. V. Maciuika, Starrs, CT

...Laikraščio gyvybei remti siunčiu 100 dol....

Aleksandras Vakselis, St. Pete Beach, FL

...Jaunam, geram, įdomiam "Darbininkui" – 50 dol.

Algirdas Čepulis, Philadelphia, PA

...Siunčiu "Darbininko" prenumeratai 100 dol. už 2002 metus. Nekantriai jo laukiame...

Kazys Butkus, Jamaica Hill, NY

...Džiaugiuosi nauju "Darbininku", kuris paliko tikrai gerą įspūdį. Nežinodama prenumeratos kainos, siunčiu 70 dol....

Danutė Krivickienė, Clark Summit, PA

...Labai nudžiugome sulaukę "atgimusio" "Darbininko", kuris ir forma ir turiniu yra labai mielas skaityti. Linkime geriausios sėkmės spaudos darbe. Auka – 50 dol.

Jonas ir Aldona Raugaliai, Waterbury, CT

...Nežinau kainos, tai siunčiu 30 dol. už 2002 metų "Darbininko" prenumeratą...

Stasė Bobelienė, Kingston, NY

...Labai apsidžiaugiau, kai radau "Darbininko" laikraščius, kuriuos perskaičiusi siunčiu pažįstamiems į Lietuvą, nes jie neturi lėšų pirkti vietinių laikraščių. Siunčiu 50 dol. už prenumeratą...

Aldona Budzilienė, West New York, NJ

...Aukoju Franciscan Youth Ministry in Kretinga – 50 dol.

Angela Vaicekauskas, Los Angeles, CA

...Linkime Jums geros sėkmės ir sveikatos. Siunčiame 50 dol. už 2002 metus.

Janina ir Mečys Mikutaičiai, Chicago, IL

...Esu labai maloniai nustebinta, gavusi vėl "Darbininką". Linkiu daug jėgos ir sveikatos! Siunčiu 50 dol.

Elena Lapinas, Johnson City, TN

ADMINISTRACIJA PRANEŠA

Čia skelbiame pavardes tų skaitytojų, kurie aukoję 2002 metų "Darbininko" prenumeratai, bet nepridėjo laiško:

Po 100 dol.: dr. Augustinas Laucius, Mt. Olive, IL; N. N. (prašė pavardės neskelbti), Woodhaven, NY.

Po 65 dol.: V. Kiukys, S. Bound Brook, NJ.

Po 50 dol.: Jane Valys, Woodstock, CT; Robert Misewich, Cambridge, MN; James Stokas, Cranford, NJ; Eleonora Liobe, Woodhaven, NY.

Po 40 dol.: Jonas Kasauskas, Linden, NJ.

Po 30 dol.: Joseph Vitėnas, Oxon Hill, MD; Nijolė Užpurvis, Centerville, MA.

Po 20 dol.: Danutė Siemaška, Palm Harbor, FL; Aldona O'Brian, Chicago, IL.

Po 10 dol.: Janina Rollins, Linthicum Hts, MD; Jonas Račkauskas, Ocala, FL.

Už visas aukas nuoširdžiai dėkojame.

Čia dar kartą norime pakartoti, kad vietoj nustatyto prenumeratos mokesčio mes prašome Jūsų savanoriškos aukos. Net jei ją skirsite kitoms pranciškonų vadovaujamoms įstaigoms, pvz., Kretingos labdaros valgyklai, klierikų auklėjimo fondui, bažnyčių atnaujinimui ir pan., Jūsų 2002 m. "Darbininko" prenumerata bus tuojau pratęsta.

"Darbininko Administracija"

Patikslinimas

Audronės V. Škiudaitės straipsnio

"Pats muša, pats rėkia"

Š. m. birželio mėn. "Darbininko" 4-tame numeryje buvo perspausdintas Audronės V. Škiudaitės įdomus, gerai išieškotas straipsnis **"Pats rėkia ir pats muša"**, tilpęs "Drauge" balandžio 24 d. numeryje.

Pačiame paskutiniame straipsnio paragrafe A. Š. rašo: "Atsakydamas į JAV LB Krašto valdybos religinių reikalų komiteto pirmininkės ses. Margaritos Bareikaitės prašymą "aptarti su tėvų pranciškonų vadovybe nemalonią padėtį sąryšyje su Kultūros židinio pardavimu", vysk. Paulius A. Baltakis, OFM, "Darbininko" 2001 m. gruodžio 7 d. numeryje pateikia tokio pasitarimo išvadas (pasitarime dalyvavo pranciškonų ir Kultūros židinio atstovai, tarpininkaujant vyskupui P. A. Baltakiui)."

Noriu patikslinti, kad Kultūros židinio atstovai posėdyje nedalyvavo.

Viršminėtame straipsnyje "Darbininko" 2001 m. gruodžio 7 d. nr. vysk. P. A. Baltakis, OFM, rašo taip:

"Posėdyje dalyvavo Tėv. Placidus Barius, OFM, atstovaujantis Pranciškonų provinciolą Tėv. Benediktą Jurčį, OFM, Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM, Brooklyno vienuolyno viršininkas bei Kultūros židinio administratorius, ir aš".

Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM

Klatingi žodžiai klastoja galvosena

Vilius Braženas

Senovės kiniečių išminčius įspėjo apie žodžio reikšmę ne vien tik tiesai, bet ir laisvei. Jis lyg ir sakė: „Vadin- kite dalykus tikraisiais vardais“. Ta- čiau Konfucijus nebuvo patyręs ko- munizmo ir komunistų klatingų pastangų ne tik panaikinti žodžio prasmę, bet ir ją apversti aukšty- ną. Jis nebuvo girdėjęs, pavyz- džui, rusiškos dainos, kurioje komu- nizmo pavergtieji rusai didžiavosi „laisve“: „Aš nežinau kito tokio kraš- to, kur taip laisvai kvėpuoja žmogus“. Komunistai išvystė žodžių piktnau- dojomą – tai melui, tai tiesai nuslėp- ti. Kalboje buvo ir tebėra naudoja- ma karo taktika – tikrovės slėpimas. Savo kalbose ir spaudoje esu išpė- jęs amerikiečių publiką, jog svar- biau suprasi rusišką žodį „maskirov- ka“, negu „glasnost“ ar „perestroj- ka“.

Komunistai, net ir jų gėdingas liku- tis šiandien, kom-kapitalizmo laikotar- pyje, žino vedą nuolatinį karą. Šiuo metu – žodžių karą, idėjų karui per žodžių „maskirovką“ laimėti. Laisvės ir Tiesos gynėjai turi susivokti, jog esame kare, ir būti atsargesni žodžių naudojime, lyg eitume per žodinių minų laukus.

Naujausių politinių sukrėtimų Prancūzijoje ir Olandijoje metu pa- sirodė, kaip komunistai yra sumaišę savo priešų kortas. Vargu ar daug kas pasaulyje buvo studijavęs ar bent matęs tų kraštų „kraštutinėmis dešiniosiomis“ vadinamų politinių partijų programas, kokios jos be- būtų. Tačiau, kai nuo aukštųjų „li- beralinės“ pagal (Vakarų standartą) ir globalistinės žiniasklaidos pilies kuorų pasigirdo trimito garsai apie „ekstremistus“ bei „kraštutinius dešiniuosius“, net ir per kai kurią prieškomunistinę spaudą nuaidėjo tų trimytų aidai. O kokios gi spalvos vėliavos vyraavo demonstracijose prieš Le Peną Paryžiuje? Raudon- nos.

Juk tikų pirmiausiai sužinoti, pagal kokį ir kieno mastą kas nors vadina-

„Kai žodžiai praranda prasmę, žmonės praranda laisvę“

Konfucijus

mas „kraštutiniu dešiniu“). Taipogi praverstų pastebėti, kad negirdime apie „kraštutinę kairę“. Tad pagal ką nustatomas „kraštutinum“ dešinė- je? Stalinui net Trockis, matomai, bu- vo „kraštutinis dešinysis“. Bėda ta- me, kad dešinieji ne visada klausia; o kaip toli kairėje Tu pats stovi? Gal net vidurys Tau atrodo kraštutinu- mu?

Lietuvą ir kitas nepriklausomybę atgavusias valstybes priedu apsunki- na iš Niurnbergo Teismo Sovietų išspausť terminas „naciai“. Pa- klaustas „kas yra naciai?“, daugelis atsakys, jog naciais buvo Trečiojo Reicho Vokietijos kraštutinių dešinių- jų, tautinė ar nacionalistinė, antise- mistinė partija. Ar tai tiesa? Sovie- tams reikėjo istorinę palovėn pakišti faktą, kad ir nacizmas buvo kairiųjų, būtent socialistų kaip ir Sovietų rėži- mas. Juk tada Vokietiją valdė Nacio- nalinė Socialistinė Darbo Partija. So- cialistinė. Reiškia – kairė. Tas faktas buvo užslėptas, pavadinant tą režimą jo neapibrėžiančiu žodžiu „naciz- mas“. Priedu, tuo būdu liko apjuo- dintas „nacionalizmas“ – tau- tiškumas. Kadangi buvę SSSR sąjungininkai „naciai“ pagaliau kariavo prieš SSSR, prieš ko- munistus, buvo lengva juos per- kelti iš socialistinės kairės į de- šinę. Tuo būdu buvo uždėta ne- va nacizmo dėmė antikomunisti- ne dešinei.

Tai yra pavyzdys kaip, nau- dojant klatingus žodžius ir išvengiant tiksliai apibūdinan- čių žodžių, galima sumaišyti vi- suomenės pažiūras, suvaržyti savo oponentą ir įtaigoti patirties neturinčių žmonių pažiūras į istoriją.

Todėl Lietuvos patriotams šiandien praverstų pagalvoti, ar naudojimas tokių terminų, kaip „tarybiniais laikais“, „tarpukario Lietuva“ bei „sovietinis“ nedaro žalos Tiesos gražinimui, tautos dvasios pakėlimui ir istorijos

pažinimui jaunojoje kartoje. Žodžiai kuria idėjas, o idėjos turi pasėkas. Minėtieji, lyg ir bandant porą žodžių sutaupyti, trumpi posakiai išstumia iš istorinės ir politinės kalbos esminės svarbos žodžius, kaip „okupacija“, „okupuota“, „Sovietų okupacijos metais“ ir panašiai. Neteko girdėti „nacmetis“, bet dažnai girdimas „sovietmetis“. Posakiai „tarpukaris“ ar „tarpukario Lietuva“ pakeičia tikslų laikotarpio apibūdinimą, kas būtų „tarpukario nepriklausomybės metai“ ir „tarpukario Nepriklausoma Lietuva“.

Kartais atrodo, jog esama są- moningų pastangų dar vis kontro- liuoti lietuvių tautos galvosena, kad ji nepanaudotų Nepriklausomybę dvasiniam apsivalymui nuo kruvi- no komunistinio dumblo. Spaudo- je pasirodo su istorija susijusių sieks- ninių politinių straipsnių, kuriuose neužtiksi tokių žodžių, kaip „okupa- cija“, „Nepriklausomybė“, „komu- nistinis teroras“. Esama net vadovė- lių mokykloms, kuriuose neužtik- si žodžio „Tėvynė“. Ypač už Tiesą kovotojai turėtų naudoti istoriniai ir ideologiniai tikslia terminologija, nes klatingi žodžiai keičia istoriją.

Tad štai kaip man atrodo rei- kalai.

Duetas

R. Kisieliaus nuotr.

Viešpaties Atsimainymo šventė – rugpjūčio 6 d.

Žolinė – Marijos į Dangujėmimo šventė, šiemet išpuola ketvirtadienį, rugpjūčio 15 d. Tą dieną katalikai privalo išklausti mišias (žiūr. ta tema vedamąjį 3 psl.).

Viešpaties Atsimainymo parapijos žinios

Išpažintys yra klausomos kiekvieną šeštadienį nuo 4 val. popiet iki 4:45 val. popiet. Išpažintį galima atlikti lietuvių arba anglų kalbomis.

Lietuviškos mišios yra aukojamos kiekvieną sekmadienį 11:30 val. ryto.

Laidotuvių mišios buvo aukotos: birželio 6 d., 9:30 v. r. už **Teresę Jakelaitienę**. Užuojaus reiškiamė dukrai Nijolei Žukauskienei su šeima. Birželio 7 d., 9:30 val. ryto – už **Valeriją Nemickienę**. Užuojaus reiškiamė vyrui Broniui Nemickui, sūnums: Broniui, Kęstučiui ir Jurgiui su šeimomis. Birželio 12 d., 10 v. r. už **Alice Zupko**. Užuojaus reiškiamė sūnui Mykolui, dukrai Brendai su šeimomis.

Valerija Nemickienė, gyv. Maspeth, NY, mirė š. m. birželio 4 d. savo namuose sulaukusi 92 m. amžiaus. Buvo gimusi Lietuvoje. Imigravo į Ameriką 1949 m. Buvo pašarvota Shalins laidojimo namuose. Atsisveikinimas įvyko birželio 6 d. Birželio 7 d., po mišių V. Atsimainymo par. bažnyčioje, palaikai buvo sudeginti Fresh Pond krematoriume. Dideliame skausme liko vyras Bronius, kartu su velione išgyvenęs 65 metus, trys sūnus su šeimomis, 7 anūkai ir 5 proanūkiai.

Vysk. P. A. Baltakis, OFM, kalendorius

Liepos 2 – 20 d. – atostogos.

Liepos 22 – 30 d. – Pasaulio Jaunimo dienos su Šv. Tėvu, Toronto, Canada.

Rugpjūčio 2 – 19 d. – įsipareigojimai Lietuvoje, PLB pirmininkų posėdžiai Druskininkuose.

Ateitininkų sendraugių poilsio savaitė šią vasarą ir vėl įvyks Tėvų pranciškonų vasarvietėje, Kennebunkporte, ME, **rugpjūčio 10 – 17 dienomis**. Programoje numatyta: dr. Frances Kavaliauskaitės koncertas, Čiurlionio kūrinių koncertas ir kt. Numatyti paskaitininkai: Paulius Jurkus, kardiologas dr. Vidas Nemickas, Laima Šalčiuvienė, prel. A. Kontautas ir kiti. Organizuotos programos vyks vakarais, o dienos metu dalyviai galės aplankyti gražesnes Maine valstijos vietas ir pasigėrėti jūra.

Teresė Jakelaitis-Jakelaitienė, sulaukusi 88 m. amžiaus, mirė š. m. birželio 2 d. Buvo gimusi Lietuvoje, Vilkaviškio apskr. 1949 m. imigravo į Ameriką ir apie 50 metų išgyveno Woodhaven, NY. Neseniai nuvyko aplankyti dukros Nijolės Žukauskienės, gyv. Yonkers, NY. Ten būdama puolė kieme, susilaužė klubo kaulą. Buvo nuvežta į Bronxville ligoninę, ten dar prisidėjo plaučių uždegimas ir ji mirė. Buvo pašarvota Shalins laidotuvių koplyčioje. Atsisveikinta birželio 5 d., o birželio 6 d., po mišių V. Atsimainymo par. bažnyčioje Maspeth, NY, palaidota St. Charles kapinėse, Farmingdale, NY, šalia savo anksčiau mirusio vyro Antano ir sūnaus Raimundo. Nuliūdime liko duktė Nijolė ir žentas Rimas Žukauskai, anūkai Kristina ir Jonas, du proanūkiai ir kt. giminės Lietuvoje.

Šis "Darbininko" Nr. 5 išsiunčiamas liepos 5 d. Sekantis - Nr. 6 numatytas išsiųsti rugpjūčio 10 d.

Maironio lituanistinėje mokykloje, kuri veikia V. Atsimainymo parapijos buv. seselių name, Maspeth, NY, birželio 15 d. vyko mokyklos uždarymo šventė. Mokykloje yra apie 40 užsiregistravusių mokinių, darželyje iki 10. Beveik visi – trečios bangos imigrantų vaikai. Šventė prasidėjo po paskutinių pamokų. Atskirų klasių mokiniai atliko programėlę, o pabaigoje visi drauge padainavo linksmą dainelę.

Ramutė Česnavičienė, LB Queens apylinkės atstovė, įteikė mokyklai piniginę dovaną, o vaikams – didelį maišą saldinių. Klasių mokytojai mokiniams įteikė klasių baigimo pažymėjimus.

Šventėje dalyvavo ir mokinių tėveliai, ir abu V. Atsimainymo par. kunigai: klebonas kun. J. Rooney ir vikaras kun. Vytautas Volertas. Šventę pravedė mokyklos vedėja Audrė Lukoševičiūtė. Žodį tarė ir klebonas, pasidžiaugdamas gražia mokyklos veikla. Po bendrų nuotraukų, sekė gražios vaišės.

Ar kitais mokslo metais bus gražintas religijos dėstymas į Maironio lituanistinę mokyklą, liko neišspręsta.

Nauji mokslo metai Maironio lituanistinėje mokykloje prasidės rugsėjo 7 d., šeštadienį, 9:45 val. ryte.

Alice Zupko, g. 1921 m. New Yorko apylinkėje, gyv. Woodhaven, NY, paskutinius 13 metų – Ft. Myers, FL, mirė š. m. birželio 7 d., Cape Coral ligoninėje, FL. Kūnas buvo atskraidintas ir pašarvotas Shalins laidotuvių koplyčioje. Atsisveikinimas buvo birželio 11 d., o birželio 12 d., po mišių V. Atsimainymo par. bažnyčioje, palaidota Šv. Jono kapinėse, šalia savo 1987 m. mirusio vyro Petro. Nuliūdime liko sūnus Mykolas ir duktė Brenda su šeimomis, penki anūkai, viena proanūkė, sesuo Adelė su šeima ir kiti giminės. Velionė su vyru Petru ilgą laiką turėjo gėlių krautuvę Woodhaven, NY, kuri buvo lietuvių mėgiama, nes savininkai kalbėjo lietuviškai. Alice priklausė prie Lietuvos Vyčių ir kitų lietuvių organizacijų.

DARBININKAS

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207

Monthly Newsletter
Published by Franciscan Fathers
Editorial & Business Office
tel.: 718-827-1351
fax: 718-827-2046
e-mail: darbininkas@hotmail.com

Redaguoja ir rankraščius savo nuožiūra taisy
REDAKCIJINĖ KOMISIJA.

AUKOS KRETINGOS PRANCIŠKONŲ "Rūpestėlių" labdaros valgyklai:

A. A. inž. Broniaus Garunkščio atminimui auکوjo:

500 dol. – Parsons Brinckerhoff Quade and Douglas, Inc. Velionis buvo šios firmos tarnautojas.

Aukos iš PB Ports and Marine "Kolegos atminimui":

200 dol. – Parsons Brinckerhoff Ports and Marine.

100 dol. – Valery Golfer.

50 dol. – Vahal Tanal.

50 dol. – Alexander Matlin, Westfield, NJ.

60 dol. auکوjo Matilda Kurapka ir Aldona Stanton.

A. A. Teresės Jakelaitienės atminimui 50 dol. auکوjo Roma ir Algis Vedeckai, Massapequa, NY.

Baisiojo Birželio minėjimą surengė NY LB apygardos valdyba š. m. birželio 16 d. Mišias Apreiškimo par. bažnyčioje auکوjo kun. V. Volertas; meninė programa – rimtos muzikos koncertas vyko Apreiškimo par. apatinėje salėje. Dr. G. Kumpikaitė atidarė minėjimą, paaiškindama jo prasmę. Sibiro tremtinys Vytautas Čereška pasakojo apie savo pergyvenimus Sibire. Muzikinę programą atliko solistė Angelė Kiaušaitė, Lietuvos solistai Giedrė Jakelaitis ir Vygintas Virbickas, ir pianistė dr. Frances Covalessky. Buvo atlikti Weber, Verdi, Mozart, Baranausko ir Čiurlionio kūriniai. Minėjimas baigtas bendromis vaišėmis. Atsilankė netoli šimto asmenų.

Ieva Jankutė, ilgametė Lietuvių Moterų Federacijos New Yorko skyriaus pirmininkė, šiomis dienomis apleidžia New Yorką ir išvyksta pastoviam apsigyvenimui į Klaipėdą.

SKELBIMAI

Reikalinga moteris prižiūrėti senesnio amžiaus vyrą, Skambinti tel.: (718) 235-9531.

Išnuomojamas studio butas. Tel.: (718) 235-9531.

Siūlomi geri darbai moterims vaikų auklėms arba namų šeimininkėms. Atlyginimas nuo 350 dol. iki 450 dol. savaitei. Būtinai minimalus anglų kalbos mokėjimas. Skambinti Joanai tel.: (718) 894-1352.

Reikalingi vairuotojai, turintys Class A-CDL. Skambinti tel.: (718) 707-3444.

Butai pensininkams, modernūs, erdvūs, lietuviškoje aplinkoje, Marrijos Nekalto Prasidėjimo seserų globoje. Pasinaudokite šia proga, kreipkitės Vila Maria, P. O. Box 155, Thompson, CT 06277.

Koncertas Hartforde, CT

Gegužės 18 d. vakare, Šv. Trejybės parapijos salėje, Hartforde, CT, įvyko kompozitoriaus ir atlikėjo iš Lietuvos Algirdo Motuzos ir solistės Danutės Mileikienės iš Stoughton, MA, koncertas.

Vakaro metu skambėjo A. Motuzo sukurtos dainos pagal poetų Stasio Žilibino, Petro Gaulės, Jono Jakšto žodžius. Susirinkusieji, kurių buvo arti šimto, liko patenkinti koncertu. Algirdo Motuzo melodijos lengvos, dainos apie mamą, tėviškę Žemaitiją, meilę. Daugiausiai plojimų sulaukė daina "Palaimink, Dieve, mus", nes 1991 m. ji buvo pripažinta populiariausia metų radijo daina. Buvo įdomu išgirsti Danutę Mileikienę dainuojant ne operinio žanro kūrinius. Jos stiprus, švelnus balsas puikiai pritarė A. Motuzai.

Šį koncertą surengė Hartfordo "Tėvynės garsų" radijo valandėlė, vadovaujama Alfonso Dziko. Po koncerto visi vaišinosi kava, užkandžiais, kuriuos paruošė radijo darbuotojai; norintys galėjo įsigyti A. Motuzos dainų įrašų.

Sigita Šimkuvienė

A.†A.

inž. BRONIUI GARUNKŠČIUI

mirus, dukras EUGENIJĄ ir KRISTINĄ, sūnų TOMĄ ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

*Danutė ir Liutaveras Siemaškos
Grazina su šeima
Saulius su šeima*

Brangios mamos ir senelės

A.†A.

SALOMĖJOS SALAMONIENĖS

gyvenimo stygai nutrūkusi, mūsų mieloms draugijos narėms - dr. Reginei ČIURLIENEI ir dr. Danutei SALDAITYTEI reikiame nuoširdžią pagūdą

NEW YORKO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ IR
DANTŲ GYDYTOJŲ DRAUGIJOS VALDYBA IR NARIAI

Knygos - geriausia dovana**SKELBIAMAS KNYGŲ IŠPARDAVIMAS**

“Darbininko” administracija skelbia knygų išpardavimą, kuris tęsis visus 2002-uosius metus. Knygos yra išpraduodamos labai žemomis kainomis. Prašome visų skaitytojų pasinaudoti tuo išpardavi-
mu, jei ne dabar, tai ateityje.

Lietuvių-anglų kalbų žodynas.

B. Piesarskas, B. Svecevičius. 512 psl., kietais viršeliais. Turi apie 27,000 žodžių. Kaina 15 dol. ir 1 dol. persiuntimui. Dabar nupiginta kaina - 10 dol. su persiuntimu.

Anglų-lietuvių kalbų žodynas. V. Baravykas. 590 psl., kietais viršeliais. Turi apie 30,000 žodžių. Kaina 15 dol. ir 1 dol. persiuntimui. Dabar nupiginta kaina - 10 dol. su persiuntimu.

Lithuanian Cookery. Autorė Izabelė Sinkevičiūtė. 1993 m. išleista

5-ji laida šios populiariausios lietuviškų valgių virimo knygos anglų kalba. Nupiginta kaina - 15 dol. su persiuntimu.

Knygos gaunamos rašant:
Darbininkas-Administr.
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207
arba skambinant administracijai
tel.: 718-827-1351.

Laukiame Jūsų,
mieli skaitytojai, nuomonių,
patarimų ir pasiūlymų
naujam “Darbininkui”:
tel.: 718-827-1351
fax: 718-827-2046
e-mail:
darbininkas@hotmail.com

**Lietuvių
susitikimo šventė -
metinis piknikas**

Nekalto Pr. Marijos seserų
vienuolyno sodyboje,
Putnam, CT,

įvyks liepos 28 d.

11 val. - koncert. mišios;
12 val. - vaisės, užsiėmimai;
3 val. - Neringos stovyklau-
tojų programa; vėliavų nuleidi-
mas.

4 val. - didžiųjų dovanų trauki-
mas;

4:30 val. - Maldos valandėlė
koplyčioje.

*Visi kviečiame
atsilankyti*

SOCIETY OF FRANCISCAN FATHERS OF GREENE, ME

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207-1999

RETURN SERVICE REQUESTED

Non-Profit Org.

U. S. Postage

PAID

BROOKLYN, N.Y.

Permit NO 5417